

Uhlevitev za pitanje prašičev

Pri izboru gradnje hleva za pitance moramo najprej izpolniti zahteve, ki so predpisane v zakonodaji in iščemo rešitve, ki imajo niste investicijske in obratovalne stroške. Kljub vsemu moramo v prvi vrsti zadovoljiti potrebe živali, izbrati moramo tip hleva, ki je okolju prijazen in ga okolica sprejema. Poleg tega si mora rejec olajšati delo in si zagotoviti kakovostno ter varno delovno mesto. Tako se srečujemo s hlevi z zunanjo klimo ali nizko energetske hlevi v različnih izvedbah. Zaradi obširnosti tematike se bomo osredotočili predvsem na hleve tipa PigPort (slika 2).

Slika 2: PigPort za veliko pitancev

Hlev mora biti prilagojen živali, da so zadovoljene njihove fiziološke in etološke potrebe, živalim mora nuditi zavetje pred vremenskimi nepravilnostmi, boleznimi in poškodbami. Med osnovne potrebe sodi tudi površina in strukturiranost kotca, da lahko živali predvsem same vzdržujejo higieno v skupini. Kotec mora biti podolgovrat (razmerje najmanj 1:2), najkrajša stranica naj bo dolga vsaj 2,5 m. Z nastilom in pokladanjem slame, voluminoznih dodatkov poskrbimo lahko tudi za zaposlitev prašičev. V hlevih, ki jih predstavljamo, imajo živali naravno osvetlitev, dihajo svež zrak, v hlevu ni prašno.

Da bi bili manj moteči, moramo zmanjšati izpuste škodljivih plinov (amoniaka), poskrbeti za zbiranje in shranjevanje gnoja, gnojevke in drugih odpadnih vod. Ločevanje urina in blata še dodatno pripomore k manjšim izpustom amoniaka. Poskrbimo tudi za primeren razvoz gnojil na njive. Izberemo čas in način, ki je za okolico čimmanj moteče.

Pomemben prihranek pri reji prašičev je zmanjševanje stroškov za energijo. Največ energije porabimo pri gretju in jo lahko pomembno zmanjšamo z ustrezno lego objekta, pokritimi ležišči in uporabo nastila. Pomemben prihranek lahko dosežemo tudi pri hlajenju prašičev, če jim omogočimo pršenje ali kalužanje. Tako bomo izboljšali počutje prašičev in tudi izboljšali rast v kritičnih obdobjih.

Slika 3: PigPort hlev za 15 pitancev

Hlev mora biti prijazen tudi do oskrbovalcev. Kakovosten zrak, z manjšo koncentracijo škodljivih plinov in prahu naredi delovno mesto veliko bolj privlačno, kot so to zaprti hlevi z majhnim volumnom. V manjših rejah, kjer še vedno ostaja več ročnega dela, so lahko nižje zimske temperature neugodne, a neprijetne nizke temperature pri nas trajajo le kratek čas. Hlevi z zunanjo klimo so primerni tudi za rejo manjšega števila prašičev (slika 3) ne glede na genetsko ozadje prašičev.

Pripravila:
Jan Mehak,
prof. dr. Milena Kovač